

RESPECTAREA DREPTURILOR LINGVISTICE ESTE GARANȚIA INTEGRITĂȚII TERITORIALE A UNUI STAT

Prima măsură luată de parlamentul ucrainean după revoluție a fost să modifice legea limbilor aflată în vigoare până în acel moment, în sensul restrângerii drepturilor lingvistice ale cetățenilor ucraineni de naționalitate rusă, maghiară și română. Conform legii limbilor în vigoare până în acel moment, o minoritate putea să-și folosească limba ca limbă oficială dacă minoritatea respectivă – rusă, maghiară sau română – depășea 10% din populația totală; prin modificare acest prag a fost ridicat la 50%.

Ca răspuns la această măsură, Rusia a anexat Crimeea. Prima măsură a noului parlament creat în această regiune a fost votarea unei legi fundamentale conform căreia Crimeea are trei limbi oficiale: rusa, ucraineana și limba tătară crimeeană. Rusia și-a justificat acțiunile prin apărarea drepturilor umane ale populației rusofone.

În același timp au fost formulate amenințări din partea României împotriva populației rusești din Republica Moldova. Președintele României, Traian Băsescu a vorbit deschis în presă despre ideea de a realiza România Mare prin anexarea la România a fostei republici sovietice Moldova. Cuvintele lui Băsescu au fost aspru criticate în Republica Moldova. În această România Mare, moldovenii de naționalitate rusă nu ar constitui nici 1% din populația totală, pe când în prezent ei reprezintă 30% din populație în regiunea numită de ei Transnistria. Găgăuzii din Republica Moldova au și ei de ce să se teamă de eventuala unire a Moldovei cu România.

Ucraina și Republica Moldova sunt state vecine cu România care au, la fel ca România, o populație multilingvă. În fiecare dintre cele trei țări trăiesc

populații minoritare semnificative, iar granițele lingvistice nu coincid cu granițele statale. Pentru rușii din Republica Moldova și Ucraina ar fi pesemne un coșmar să se trezească deodată într-un stat național din cadrul Uniunii Europene, în care granița le desparte de propria regiune lingvistică și trebuie să supraviețuiască într-o unitate administrativă în care, ca minoritate etnică mică, ar fi o țintă ușoară a jocurilor politice naționaliste și șoviniste.

Din acest motiv, în conflictul de față drepturile lingvistice au un rol fundamental. După eșecul etnic din Iugoslavia, respectiv ca urmare a acestuia, respectarea drepturilor lingvistice a fost prevăzută ca o condiție a aderării la UE pentru țările din fostul bloc socialist, inclusiv pentru România. Contractele ratificate de România, inclusiv Convenția cadru adoptată la Strasbourg în 1996, asigură și protejează libera utilizare a limbilor minorităților autonome, printre ele și utilizarea limbii maghiare în România. Carta Europeană a Limbilor Regionale formulează și alte prevederi și hotărâri care încurajează utilizarea limbilor minoritare, respectiv regionale autonome. Olanda a ratificat la rândul ei aceste contracte și convenții pe care le aplică în privința drepturilor lingvistice, propriei minorități autonome, cea friziană.

Teoretic și per hârtie, limba maghiară se utilizează ca limbă oficială în unitățile administrative în care populația maghiară atinge 20% din totalul populației. Acest drept este asigurat de art. 120 al Constituției României. În practică însă limba maghiară nu poate fi utilizată liber ca limbă oficială nici măcar în locurile în care maghiarii constituie 97% din populație. Autorul prezentului articol a fost bătut de către poliția locală pentru încercarea de a utiliza limba maghiară ca limbă oficială în Târgu-Mureș, unde populația de etnie maghiară constituie 50% din populația totală. Procesul penal intentat împotriva poliției locale este pe rol.

Aproape 7% din populația României se declară de naționalitate maghiară, fiind vorba de aproximativ un milion și jumătate de suflete, un număr mai mare decât populația totală a unor țări ca Malta sau Estonia. Totuși, respectarea drepturilor lor lingvistice este refuzată structural și sistematic de guvernul României. Maghiarii din România sunt considerați și astăzi cetățeni de clasa a doua pe pământul lor natal, în care se odihnesc strămoșii lor. Maghiarii sunt complet subreprezențați în sistemul judiciar, în instituțiile poliției și în administrația publică. Deși pe hârtie totul sună foarte frumos, controlul de către Bruxelles al respectării în practică a drepturilor lingvistice se lasă așteptat. Având în vedere acest lucru, este perfect justificată teama populației rusofone în legătură cu aderarea Republicii Moldova și a Ucrainei la Uniunea Europeană.

Vecina lor, România, stat membru UE, nu respectă convențiile ratificate de aceasta și face acest lucru fără a suferi vreo consecință. Fundația *European Language Rights* a întocmit în 2012 un raport cu titlul [promisiuni încălcate](#), în care Fundația atrage atenția guvernului Olandei asupra faptului că nerespectarea de către România a legilor lingvistice europene dăunează și sistemului juridic din Olanda și încetinește integrarea Europei de Est în Uniunea Europeană.

Prin urmare, Uniunea Europeană nu are niciun drept moral să se amestece în criza din Ucraina, cât timp nu este în stare să ceară socoteală pentru respectarea drepturilor lingvistice care au constituit o condiție a aderării la Uniunea Europeană.

Drs. G. Landman Publicat în NRC Handelsblad, numărul din 20.04.2014.

În limba olandeză: http://www.language-rights.eu/NL_TAAALRECHT.pdf

În limba română: http://www.language-rights.eu/RO_TAAALRECHT.pdf

În limba maghiară: http://www.language-rights.eu/HU_TAAALRECHT.pdf

În limba engleză: http://www.language-rights.eu/GB_TAAALRECHT.pdf

Pe pagina web oficială a comunei Săvădisla (Tordaszentlászló) <http://www.primariasavadisla.ro/> **NU APARE NICI MĂCAR UN CUVÂNT ÎN LIMBA MAGHIARĂ**, deși conform art. 120 al Constituției României și art. 76 din Legea nr. 215/2001 privind administrația locală este obligatorie utilizarea și a limbii maghiare ca limbă oficială în cazul în care populația de etnie maghiară depășește 20% din populația totală.

Astfel, cetățenii europeni care cunosc numai această limbă oficială a comunei, sunt complet excluși din viața politică, economică și administrativă a comunei. Astfel România nu poate asigura cetățenilor europeni acele drepturi umane fundamentale de care milioane dintre cetățenii proprii beneficiază în Europa.

De asemenea, nicio informație nu este afișată în limba engleză, germană sau franceză pe aceeași pagină web.

4

Informații suplimentare despre drepturile lingvistice:

LANGUAGE-RIGHTS.EU